

“

Het is niet iets wat je er
zomaar even bij doet

”

Handelingsverlegenheid rond de problematiek van kindermishandeling speelt niet alleen maar bij leerkrachten. Ook bestuurders en directies kunnen er last van hebben. Zij kunnen in dat geval een voorbeeld nemen aan de kordate aanpak van de Stichting PCPO Barendrecht en Ridderkerk. En met name aan de beleidsmedewerker Onderwijs en Kwaliteit aldaar, Marijke Edelman.

Voordat Marijke Edelman vier jaar geleden aantrad als beleidsmedewerker was ze jarenlang werkzaam geweest als leerkracht in het speciaal onderwijs en later ook als lid van een schooldirectie. Speciale affiniteit met het onderwerp 'kindermishandeling en huiselijk geweld' had ze niet. Maar toen in januari 2019 het werken met de Meldcode voor scholen een wettelijke verplichting werd, rees ook bij PCPO de vraag: wie gaat deze kar trekken? "Nou, dat heb ik toen gedaan", vertelt Edelman nuchter. "Natuurlijk hadden allerlei collega's – meestal interne begeleiders – voor die tijd al contact over dit onderwerp met instanties als het Wijkteam en Veilig Thuis. Maar het was nog niet gestructureerd weggezet in de organisatie zoals dat nu het geval is."

Op haar duimpje

Dat gestructureerde wegzetten bleek Edelman wel toevertrouwd te zijn: "Ik heb eerst zelf de training gevolgd voor aandachtsfunctionaris en vervolgens hebben we op alle twaalf basisscholen van PCPO iemand gevraagd om

ook de training te volgen. Elke school heeft nu dus een eigen aandachtfunctionaris, en ik ben de bovenschoolse." Maar daarmee was de structurele kous nog niet af: "We hebben ook besloten dat op elke school het hele team getraind moest worden, niet als aandachtsfunctionaris, maar wel zodanig dat iedereen vertrouwd is met het hele verhaal rond de Meldcode." Ter verduidelijking citeert Edelman het Handelingskader Kindermishandeling en Huiselijk Geweld dat ze inmiddels op haar duimpje kent: "Iedere professional die in contact is met kinderen moet geschoold zijn in het gebruik van de Meldcode'. De meeste scholen hebben die training al gehad, de rest volgt in de loop van volgend schooljaar."

Moeilijke gesprekken

Voor die trainingen deed en doet Edelman een beroep op de expertise van Gerda Roos van Harten3 Training & Ontwikkeling, een samenwerkingsverband van drie coaches die gespecialiseerd zijn op het onderwerp kindermishandeling. "Voor de netwerkbijeenkomsten die ons team van aandachtsfunctionarissen drie keer per jaar houdt, vragen we Gerda ook vaak voor een stukje intervisie; ze is heel erg nauw verbonden aan PCPO. Maar we nodigen ook andere externe partijen uit, afhankelijk van de behoefte en de onderwerpen die op de agenda staan. Zo heb ik voor de bijeenkomst in november dit jaar een training ingekocht in het voeren van moeilijke gesprekken: met

ouders die in de emotie schieten of agressief worden.... Daar komt ook een acteur aan te pas; we hebben goede ervaringen opgedaan met rollenspellen tijdens onze driedaagse basistraining.”

Sparringpartners

Haar bestuur vindt het onderwerp ‘Kinder mishandeling’ inmiddels zo belangrijk dat Edelman voor het volgend schooljaar een tweede ronde mag beleggen waarin nóg twaalf aandachtsfunctionarissen worden opgeleid: “Het gaat om zware problematiek en als je de enige bent op een school die dat op moet lossen dan mis je een sparringpartner. Natuurlijk kun je een beroep doen op de collega-aandachtsfunctionarissen op de andere scholen, en dat gebeurt ook bij ingewikkelde casussen. Maar we zeiden tegen elkaar: wat zou het mooi zijn als elke school er twee heeft! Die kunnen dan sparren met elkaar en elkaar vervangen als er eentje wegvalt!”

Agendapunten

Edelman heeft in korte tijd een goed doortimmerd bouwwerk neergezet, maar helemaal af is het nog niet, vindt ze: “Voor de ouders staat informatie over de Meldcode wel in de schoolgids, maar misschien moet ik er toch ook iets over op de website zetten... En met leerlingen hebben we het er pas over als er iets aan de hand is, en dan praten we alleen met de leerling in kwestie. Het onderwerp wordt doorgaans niet klassikaal aangekaart. Nu ik hoor dat er ook een school is waar dat wel gebeurt en waar leerlingen zelfs ambassadeur zijn van dit onderwerp, neem ik die tip mee als agendapunt voor een van onze volgende netwerkbijeenkomsten.” En heeft ze zelf nog een tip voor bestuurders die nog handelingsverlegen zijn? “Ja. Stel iemand bovenschools aan die de boel coördineert. En neem het onderwerp serieus. Het is niet iets wat je er zomaar even bij doet. Zoek iemand die het belangrijk vindt.”